

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
Postbus 30205
2500 GE Den Haag
T 079 - 323 23 23
F 079 - 323 32 20
www.duo.nl

Doorkiesnummer
[REDACTED]

Onze referentie
HD.019.033

Uw brief van
30 november 2018

Uw referentie
1433923

Bijlagen
1

Datum 27 maart 2019
Betreft Uitvoeringstoets op wetsvoorstel en ontwerpbesluit tot wijziging van de WEB en het Uitvoeringsbesluit WEB voor het verstrekken van aanvullende middelen in verband met bijzondere omstandigheden

Geachte [REDACTED]

In uw brief van 30 november 2018 (nr. 1433923) heeft u DUO gevraagd een uitvoeringstoets te doen op het wetsvoorstel en ontwerpbesluit tot wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs (hierna: WEB) en het Uitvoeringsbesluit WEB voor het verstrekken van aanvullende middelen in verband met bijzondere omstandigheden. Met de voorgestelde wijziging moet het verstrekken van aanvullende middelen in bijzondere omstandigheden met ingang van januari 2021 mogelijk worden op andere gronden dan nu reeds mogelijk is.

De toets op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid is rondom de kerstvakantie uitgevoerd. In verband hiermee heeft de reactie op uw verzoek iets langer op zich laten wachten dan was voorzien. Dit is ambtelijk afgestemd.

Inhoud van het concept wetsvoorstel en het concept ontwerpbesluit

In de voorgestelde wijziging van de WEB wordt, in plaats van de nu bestaande mogelijkheid van het verkrijgen van aanvullende middelen in verband met een onevenredige toename van het aantal studenten, een ruimere mogelijkheid opgenomen aanvullende middelen te verkrijgen in verband met (ook andere) bijzondere omstandigheden die naar redelijkheid en billijkheid niet uit de rijksbijdrage kunnen worden bekostigd.

Verder wordt in de WEB geregeld dat verstrekte aanvullende middelen geheel of gedeeltelijk in mindering gebracht kunnen worden op de rijksbijdrage van de instelling in latere jaren.

In de voorgestelde wijziging van de UWEB wordt geregeld dat de voor het verstrekken van deze aanvullende middelen (via het budget memo) gereserveerde middelen die door de minister niet zijn besteed of bij de instellingen in latere jaren op de rijksbijdrage in mindering zijn gebracht, jaarlijks (weer) worden toegevoegd aan het landelijk budget.

Bij de toets op de uitvoerbaarheid heeft DUO met name aandacht besteed aan de impact op de procesgang rondom de vaststelling van de jaarlijkse rijksbijdrage, de (financiële) transparantie in de toepassing van de voorgestelde artikelen voor de sector en de verantwoording door de instellingen alsmede de effecten voor de begroting en besteding van de gelden voor de instellingen.

Voorlopige samenvatting/belangrijkste conclusie

Deze wijziging van WEB en UWEB is bedoeld voor heel bijzondere situaties die in een normale bedrijfsvoering niet voorzienbaar zijn en waarbij instellingen in de MBO sector (tijdelijke) financiële ondersteuning behoeven.

DUO concludeert dat de wijziging van WEB en UWEB uitvoerbaar is. Het aanvraagproces behorend bij artikel 2.2.3, eerste lid van de WEB moet nog wel nader vorm krijgen.

Overigens is bij de aanvraag geen informatie gevoegd over de tijdslijn van het wetgevingstraject. Uitgaande van de wens van DGHBWE om met ingang van januari 2021 de bedoelde aanvullende middelen te kunnen verstrekken, moet in september 2020 de onderliggende wetgeving gepubliceerd zijn, zodat het reserveren van gelden voor de aanvullende bijdrage via de budgetmemo mogelijk is. Voor DUO betekent deze wens dat het geautomatiseerde systeem in oktober 2020 (in verband met de verdeling van het macrobudget) moet zijn ingericht op het verstrekken van deze aanvullende middelen. DUO verwacht dat dit tijdspad haalbaar is.

Inhoudelijke reactie op het voorstel

De voorliggende wijziging van de WEB en UWEB voorziet in een systematiek voor het verstrekken van aanvullende rijksbijdrage bij bijzondere omstandigheden die inhoudelijk verschilt van de bestaande systematiek. Er is niet alleen sprake van verruiming van de aard van de bijzondere omstandigheid maar ook van het structureel inrichten van een budget voor deze aanvulling op de rijksbijdrage door middel van het reserveren van een deel van het macrobudget. Bovendien voorziet de wijziging in het terugvloeien van het niet bestede deel alsmede van een eventueel terugontvangen deel van het budget, naar het macrobudget en daarmee door herberekening naar de instellingen in de sector.

De beschreven systematiek en de verwachte tijdslijn betekenen een aanpassing van de huidige processen die leiden tot de beschikking en verplichting van de jaarlijkse rijksbijdrage. Gezien de aard van de bepaling is de aanname dat het aantal casussen per jaar beperkt zal zijn.

In de toelichting op de wijziging van de WEB is beschreven dat jaarlijks middelen uit het macrobudget worden gereserveerd die verstrekt kunnen worden voor bijzondere, onvoorzienbare omstandigheden. De hoogte van het bedrag wordt bepaald door de directie MBO en wordt op de gebruikelijke wijze in het budgetmemo aan DUO aangeleverd. Verder wordt beschreven dat het deel van het bedrag dat niet in het desbetreffende kalenderjaar wordt besteed (weer) wordt toegevoegd aan het landelijk beschikbare budget voor exploitatie- en huisvestingskosten.

In de wijziging op de UWEB is daarvoor beschreven dat jaarlijks op 1 november wordt berekend en vastgesteld wat er nog resteert van het gereserveerde bedrag. Het berekende verschil wordt gebruikt om de beschikkingen rijksbijdrage van het lopende jaar, die de instellingen ontvangen in december, op te hogen.

In de huidige praktijk vindt er, mede in verband met het feit dat december een zeer korte productieronde kent door de jaarsluiting, in november een herrekening (prijsbijstelling)plaats. De hierboven beschreven systematiek heeft tot gevolg dat

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
Postbus 30205
2500 GE Den Haag
T 079 - 323 23 23
F 079 - 323 32 20
www.duo.nl

Onze referentie
BSZ/2018/13102

Uw brief van
30 november 2018

Uw referentie
1433923

er zowel in november als in december een herrekening plaats moet vinden. Dat is niet wenselijk omdat dit een te grote belasting betekent van het productiesysteem en de capaciteit. Bovendien is december in verband met de jaarsluiting een korte productiemaand.

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
Postbus 30205
2500 GE Den Haag
T 079 - 323 23 23
F 079 - 323 32 20
www.duo.nl

Er zal daarom verkend worden of de herrekening in verband met de jaarlijkse prijsbijstelling van november naar begin zomer (bijvoorbeeld juni) kan worden verplaatst. Als alternatief wordt daarbij meegenomen het samenvoegen van de bestaande herrekening prijsbijstelling en de voorgestelde herrekening in verband met het aanvullende budget bijzondere omstandigheden.

Onze referentie
BSZ/2018/13102

Uw brief van
30 november 2018

Uw referentie
1433923

In de toelichting op de wijziging van de WEB is onder 2.3 sprake van een aantal situaties waarin de minister kan besluiten om de verstrekte middelen geheel of gedeeltelijk (in een later jaar) in mindering te brengen op de rijksbijdrage van een instelling. In de beschikking waarbij de aanvullende middelen worden toegekend wordt dan opgenomen dat van deze mogelijkheid gebruik gemaakt kan (gaan) worden. Deze bepaling vergt een inhoudelijke controle c.q. beoordeling van de door de instelling ontvangen gelden en de geldende voorwaarden afgezet tegen uitgaven in het kader van de bijzondere omstandigheden, inkomsten van derden en/of behaalde doelstellingen.

DUO concludeert dat de werkzaamheden in het kader van deze controleslag niet bij DUO kunnen worden belegd.

Per casus kan het betaalritme verschillen. Bovendien zal bij iedere toekenning van aanvullende middelen in de beschikking worden opgenomen of het een voorschotsubsidie, een prestatiesubsidie of bestemmingsbedrag betreft en wat dat voor de instelling ten behoeve van eventuele toekomstige vermindering op de rijksbijdrage en de verantwoording betekent. Daarom zal DUO in het geautomatiseerde systeem en indien nodig in SAP verschillende (deel-) onderwerpen voor deze vorm van toekennen van gelden opnemen. Dit impliceert een handmatige beoordeling per casus, alsmede een controle daarop.

Uitvoerbaarheid

DUO acht voorliggend wijzigingsvoorstel en ontwerpbesluit uitvoerbaar.

Voorwaarden hierbij zijn:

- Tijdige publicatie van de voorliggende wijzigingen van WEB en UWEB; te weten voor 1 september 2020;

Vervolgstappen en afspraken

Inrichting en uitvoering van het hele proces alsmede monitoring van het aantal aanvragen en doorlooptijden in het proces zijn in 2019 nog onderwerp van gesprek tussen OCW/MBO, Inspectie van het Onderwijs en DUO/OI. Daarom kan DUO hier slechts een globale schatting van de impact in kosten geven. De eenmalige kosten van de implementatie worden geschat op ongeveer 100 uur. Dit is inclusief het gereedmaken van het geautomatiseerde systeem.

Verandercapaciteit Beleidsportfolio (in uren)

	Totaal	2019
Bekostiging	100 uur	100 uur

DUO verzoekt u zo spoedig mogelijk een schriftelijke opdracht te verstrekken zodat implementatie ten behoeve van de uitvoering kan worden gestart.

Managementafspraken & opdrachtverlening

Na akkoord stelt DUO voor de opdracht te koppelen aan het onderwerp *Stelpost Kleine UT's en analyses Bekostiging* (raming 2019: 100 uur).

Geldigheidsduur uitvoeringstoets

Bovendien verzoek ik u binnen 6 weken na dagtekening van deze brief inhoudelijk te reageren op de afgegeven uitvoeringstoets en de gestelde vragen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Drs. J.H. Schutte
Directeur-generaal DUO

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
Postbus 30205
2500 GE Den Haag
T 079 - 323 23 23
F 079 - 323 32 20
www.duo.nl

Onze referentie
BSZ/2018/13102

Uw brief van
30 november 2018

Uw referentie
1433923

Bijlage 1

Reactie Inspectie van het Onderwijs en Accountantsdienst Rijk

De ADR heeft op uw brief van 30 november 2018 als volgt gereageerd: Wij hebben het voorstel van wet tot wijziging WEB en WEB BES inzake het verstrekken van aanvullende middelen in verband met bijzondere omstandigheden en het uitvoeringsbesluit WEB inzake niet bestede of teruggevorderde aanvullende middelen in verband met bijzondere omstandigheden, doorgenomen voor de handhaafbaarheid toets, wij hebben op geen opmerkingen met betrekking tot de rechtmatigheid.

De Inspectie van het Onderwijs heeft op uw brief van 30 november 2018 als volgt gereageerd.

(Wijziging WEB artikel I)

Bij de toelichting op artikel I (blz 6) staat in de laatste zin van de eerste paragraaf:

'Hier valt bijvoorbeeld te denken aan resultaatverplichtingen, verantwoordingsverplichtingen, voorwaarden over de manier waarop de middelen worden ingezet en of het bedrag ineens of in meerdere tranches wordt toegekend.'

Dit is nogal vrijblijvend geformuleerd terwijl juist die voorwaarden bepalend zijn voor de uiteindelijke uitvoering en het toezicht op de naleving. Het lijkt daarom van belang dat OCW of van te voren met DUO en de Inspectie afspraken maakt hoe deze voorwaarden eruit zien en aan welke eisen die moeten voldoen, of per geval DUO en de inspectie hierbij betreft.

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
Postbus 30205
2500 GE Den Haag
T 079 - 323 23 23
F 079 - 323 32 20
www.duo.nl

Onze referentie
BSZ/2018/13102

Uw brief van
30 november 2018

Uw referentie
1433923